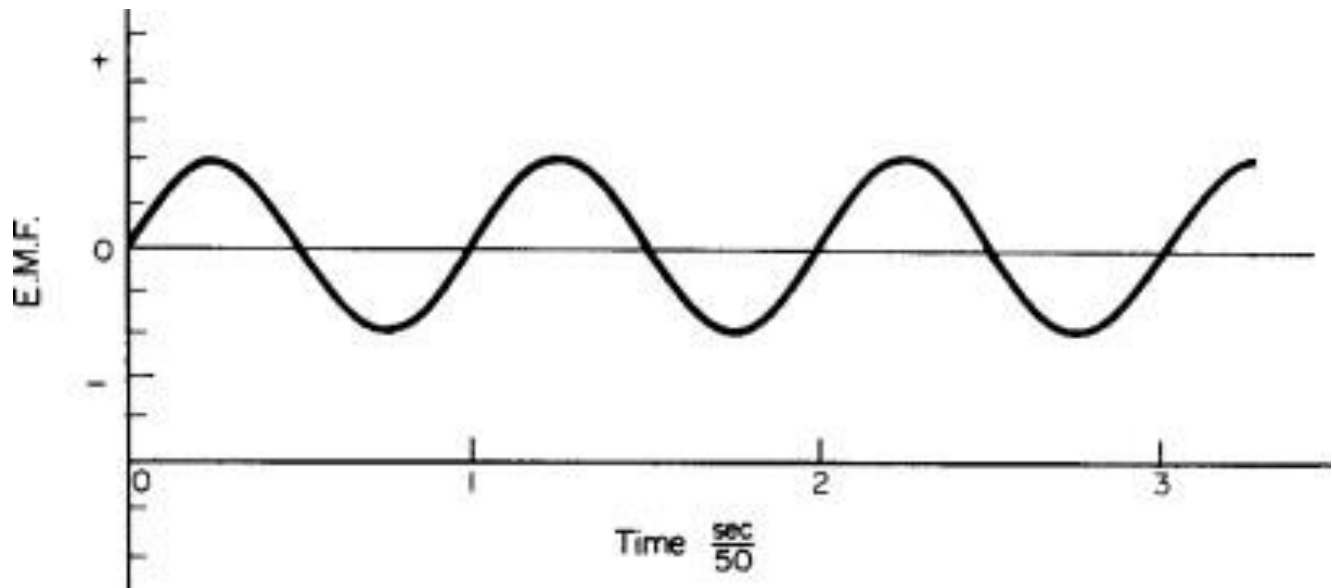

IS IT POSSIBLE TO LIVE A SIN-FREE LIFE?

R' Yair Lichtman



FEBRUARY 21, 2023
CONGREGATION KINS

פרשת תרומה תשפ"ג

SOURCES IN TANAKH AND CHAZAL

(1) KOHELET 7:15-20

(טו) אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בְיָמַי הַקְּבֵלִי יֵשׁ צְדִיק אֲבָד בְּצַדִּיקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מֵאַרְיָה בְּרַעְתּוֹ. (טז) אֵל תְּהִי צְדִיק הַרְבֵּה וְאֵל תִּתְחַסְּבֶם יוֹתֵר לְמָה תִּשׁוּמֶם. (יז) אֵל תִּרְשָׁע הַרְבֵּה וְאֵל תְּהִי סָכָל לְמָה תָּמוּת בְּלֹא עֵתָּהּ. (יח) טוֹב אֲשֶׁר תִּאָּחַז בְּזָה וְגַם מְזָה אֵל תִּנַּח אֶת יָדְךָ כִּי יֵרָא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת כְּלָם. (יט) הַחֲכָמָה תִּעֲזוּ לְחַכְמָה מֵעֲשָׂרָה שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הֵיוּ בְּעִיר. (כ) **כִּי אָדָם אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא.**

(15) All this have I seen in my days of vanity: there is a righteous man who perishes in his righteousness, and there is a wicked man who lives long in his evil-doing. (16) Don't be overly righteous, and do not make yourself overly wise. Why should you destroy yourself? (17) Don't be too wicked, and do not be foolish. Why should you die before your time? (18) It is good that you should take hold of this. Yes, also from that don't withdraw your hand; for he who fears God will come forth from them all. (19) Wisdom is a stronghold to the wise man more than ten rulers who are in a city. **(20) Surely there is not a righteous man on earth who does good and doesn't sin.**

(2) IBN EZRA KOHELET 7:20

ועינינו דע כי לא תוכל שלא תחטא כי אין אדם אשר לא יחטא בפועל או בדיבור או במחשבה

The meaning of our verse is: Know that you cannot avoid sinning, for there is no man who does not sin by doing something wrong [in act,] in speech, or in thought.

(3) RALBAG KOHELET 7:20

(כ) וזה שלא ימצא בעל שלמות המדות בארץ שלא יחטא בכשרון המעשה, לפי שלא ידע לבחור בשלמות, הראוי מהבלתי ראוי, ואולם החכם יבחר תמיד לפי הראוי, ולזה הוא מבואר, שהחכמה טובה עם שלמות המדות ושהיא משלמת אותן.

The fact that we don't find a person with perfected character on earth who never sins with proper behavior is because he does not know how to choose wholeness, the worthy from the unworthy, but a wise person always chooses that which is worthy. From this, it is explained that wisdom is good when combined with wholeness of character traits, as it completes them.

(4) SHABBAT 55A-B

אמר רב אמי אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון... מיתביי ארבעה מתו בעטיו של נחש ואלו הן בנימין בן יעקב ועמרם אבי משה וישי אבי דוד וכלאב בן דוד וכולהו גמרא לבר מישי אבי דוד דמפרש ביה קרא... ותיובתא דרב אמי תיובתא.

Rav Ami said: There is no death without sin, and there is no suffering without iniquity... The Gemara raises an objection: Four people died due to Adam's sin with the serpent, and they are: Benjamin, son of Jacob; Amram, father of Moses; Yishai, father of David; and Kilab, son of David. And all of them were learned

through tradition, except for Yishai, father of David, with regard to whom there is an explicit verse... this is a conclusive refutation of the opinion of Rav Ami. Indeed, it is a conclusive refutation.

(5) RASHI SHABBAT 55B

בעטיו של נחש – בעצתו של נחש שהשיא לחוה ולא בחטא אחר שלא חטאו

With the counsel of the snake – with the advice that the snake lured Chavah with and no other sin, as they didn't sin.

(6) TOSFOT SHABBAT 55B

ארבעה מתו בעטיו של נחש – והא דכתיב (קהלת ז) כי אדם אין צדיק בארץ וגו' ברוב בני אדם קאמר.

Four died with the counsel of the snake – and that which is written, “there is no righteous person on the earth...” refers to most people.

(7) PNEI YEHOASHUA SHABBAT 55B

ולכאורה פשטא דלישנא דקרא דכתיב כי אדם אין צדיק משמע דלא נמצא כלל ולולי דבריהם היה נראה לי דודאי אין נמצא לגמרי אדם שלא חטא מימיו אפילו בחטא של שוגג והנך ד' דקחשיב הכי נמי איפשר דכבר בא לידם איזה שגגת חטא אלא שנתכפר להם ע"י יסורין או ע"י יה"כ וא"כ לא היו ראויין למות אלא בעטיו של נחש כן נ"ל:

Seemingly, the simple language of the verse, which says “there is no righteous person,” implies that they don't exist at all. Were it not for the words of Tosfot, it would have seemed to me that there is no person who never sinned at all, even with an unintentional sin. Regarding these four who are mentioned, it is possible that some unintentional sin came into their hands, but they atoned for it with afflictions or Yom Kippur, and therefore were only fit to die because of the sin of the snake.

(8) MIDRASH TEHILLIM 16:2

שאין הקב"ה קורא לצדיקים קדושים עד שינתנו בארץ עד יום מיתה. למה שיצר הרע מיצר את האדם בעולם הזה ואינו מאמין בהן עד יום מיתה. וכן שלמה אומר (קהלת ז כ) כי אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. לפיכך אינו נקרא קדוש עד שינתן בארץ.

For Hashem does not call the righteous “holy ones” until they are placed in the ground, until the day of death. Why? Because the Evil Inclination afflicts one in this world, and does not trust them until death. Similarly, Shlomo said, “there is no righteous one on earth who does good and doesn't sin.” Therefore, he is not called “holy” until he is placed into the ground.

WHAT ARE THE DIFFERENT WAYS TO UNDERSTAND KOHELET 7:20?

WHAT DOES THE (PRACTICAL) INEVITABILITY OF SIN MEAN FOR US?

(9) MISHNA YOMA 8:9

(ט) האומר, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב. אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב. אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב, אֶחָטָא וְאָשׁוּב.

One who says: I will sin and then I will repent, I will sin and I will repent, Heaven does not provide him the opportunity to repent. With regard to one who says: I will sin and Yom Kippur will atone for my sins, Yom Kippur does not atone for his sins.

(10) RAMBAM, SHEMONEH PERAKIM 4

להתחזק בכפילות פעל הרע, כמו שזכרנו. וכן ישים לנגד עיניו המדה הפחותה אשר לו, וישתדל לרפאה תמיד, כמו שהקדמנו, הואיל ואי אפשר לאדם מבלי חסרונות. לפי שהפילוסופים כבר אמרו: קשה ורחוק שימצא מי שהוא מוכן בטבע למעלות כלן, המדותיות והשכליות. אמנם ספרי הנביאים – נמצא זה בהם הרבה, אמר: "הן בעבדיו לא יאמ[י]ן" וכו',⁵⁴ "ומה יצדק ... ילוד אשה"⁵⁵. ושלמה אמר בסתם⁵⁶: "כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא".

Similarly, he should place before his eyes a low character trait that he has and strive to cure it constantly, as we already said, since it is impossible for there to be a person without failings. The philosophers already said that it is difficult and distant that there should be a person who is prepared by nature for all moral virtues, ethical and intellectual. Indeed, in the words of the prophets we find this idea many times... Shlomo said without qualification, "There is no righteous person on the earth who only does good and does not sin."

IS SIN GOOD FOR OUR RELIGIOUS LIVES?

(11) PACHAD YITZCHAK (R' HUTNER), IGROT U'CHTAVIM 128

החכם מכל אדם אמר „שבע יפול צדיק וקם“³. והטפשים חושבים כי כונתו בדרך רבותא. אע"פ ששבע יפול צדיק מ"מ הוא קם. אבל החכמים

יודעים היטב שהכונה היא שמהות הקימה של הצדיק היא דרך ה„שבע נפילות“ שלו. וירא את כל אשר עשה והנה טוב מאד. טוב זה יצר טוב. מאד זה יצר הרע.⁴

A SOURCE OF RELIGIOUS GROWTH?

(12) BERACHOT 34B

ואמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן: כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא לבעלי תשובה, אבל צדיקים גמורים "עין לא ראתה אלהים זולתך". ופליגא דרבי אבהו, דאמר רבי אבהו: מקום שבעלי תשובה עומדין — צדיקים גמורים אינם עומדין, שנאמר: "שלום שלום לרחוק ולקרוב". "לרחוק" בקרוב, ונהדר "לקרוב".

And Rabbi Ḥiyya bar Abba said that Rabbi Yoḥanan said: All of the prophets only prophesied their prophecies of consolation with regard to penitents but with regard to the full-fledged righteous it is stated: "No eye has seen it, God, aside from You." And the Gemara notes that this statement disagrees with the opinion of Rabbi Abbahu who holds that penitents are superior to the righteous. As Rabbi Abbahu said: In the place where penitents stand, even the full-fledged righteous do not stand, as it is stated: "Peace, peace upon him who is far and him who is near." Peace and greeting is extended first to him who is far, the penitent, and only thereafter is peace extended to him who is near, the full-fledged righteous.

(13) NOAM ELIMELECH, PARSHAT VAYESHEV

דהנה הצדיק אשר לפעמים יבא לו איזה נדנדוד קל שנופל ממדרגתו גם זה הוא לטובתו. כי על ידי זה הוא מתחזק ומרזרז עצמו יותר בעבודתו יתברך שמו וגם שמביאו לידי הכנעה ושפל בעיני עצמו ומונע אותו מגדלות.

Behold, when the righteous one occasionally encounters a small deviation which causes him to fall from his level, this too is for the good. Because in this way, he strengthens and invigorates himself more in his service of Hashem. Additionally, it brings him to submission and lowness in his own eyes and prevents him from self-aggrandizement.

SIN IN THE THOUGHT OF RAV TZADOK OF LUBLIN

SIN IS NECESSARY

(14) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 174

ואמרי' בשבת (עז): דכך הוא סדר ברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא... וכמ"ש מקום שבע"ת עומדין כו' הגם דחלילה לומר אחטא ואשוב ולעשות כן בבחירתו משום דאין מספיקין. מ"מ מעצמו נעשה כן דאין אדם צדיק בארץ... וכך הוא הסדר והעם ההולכים בחשך ראו אור גדול מופלג ממי שאינו הולך בחושך... וכן אין אדם עומד על ד"ת אא"כ נכשל הוא ע"י חושך זה

The Talmud teaches (Shabbat 77b) that the world is comprised of cycles of darkness and then light since the time of creation... as the Talmud teaches, "In a place where penitents stand even the most righteous cannot stand" (Berachot 34b). However, G-d forbid that one should say "I will sin and then repent" and actively choose to sin, because then he will not be forgiven (Yoma 85b); though nevertheless the natural course of things is that [even if he repents] he will end up sinning willynilly, as there is no righteous man on earth who

will do good and not sin (Ecclesiastes 7:20)... And such is the order of things, that those who walk in darkness will merit seeing a great light, even greater than those who are not walking in darkness... And similarly it is impossible for a person to truly understand words of Torah without first having stumbled or sinned in that realm (Gittin 43b).

(15) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 248

עיקר האדם הוא החשק שבלב שבו הוא יתרונו על המלאכים והוא הנקרא יצר יצ"ט ויצ"ר כאשר הוא מגביר חשקו לטוב הרי זה טוב ואם לאו כו'. ואז"ל (סוכה נב.) כל הגדול יצרו גדול כי גדלות א' על חברו הוא רק כפי גודל החשק שלו לטוב דהיינו כח היצר כי יצ"ט ויצ"ר א' זה לעומת זה בב' חללי הלב כפי החשק שבלבו בימין לטוב כן בשמאל לרע ולכך יצ"ר ג"כ גדול.

The essence of a person is the desire in his heart, as this is what he has above the angels. It is called the *yetzer*, the *yetzer ha-tov* and the *yetzer ha-ra*. When his desire for good rules, it is good, and when not, not. Chazal said, "the one who is greater than his friend has a greater *yetzer*..." because the greatness of one over his fellow is only in accordance with the greatness of his desire for good, which is the force of the *yetzer*. For the *yetzer ha-tov* and the *yetzer ha-ra* correspond to one another in two chambers in the heart: in accordance with the desire in the right of one's heart for good, there is a corresponding desire in the left of one's heart for evil, and therefore the *yetzer ha-ra* must also be great.

SIN IS GOOD

(16) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 52

באמת כל חטאי ישראל אינם בעצמם רק המשילום רז"ל (סנהדרין מד.) לאסא דקאי ביני חילפי ולכן הם היסורים ע"י החטא שהחוח עוקצה אבל כשישרפו החוחים שסביבות תשאר השושנה בשלימותה ואדרבא שושנה שביני החוחים חשובה יותר

In truth, all the sins of Israel are not in their essence. Rather, the Rabbis compared them to a myrtle that stands amongst the thorns. Therefore, they are the afflictions which come from sin, as the thorn pricks, but when the thorns that surround it are burned away, the lily remains in its fullness. Moreover, a lily among the thorns is even more valued.

(17) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 49

[מט] כל אחד ידע שבמה שיצרו תוקפו ביותר הוא כלי מוכן לאותם דברים ביותר להיות נקיים וזכים אצלו. ובדברים שהרבה לפשוט בהם ידע שהוא כלי מוכן להיות דייקא באותו דבר נקי ובר לבב ולכן א' בוי"ר (פר' כא) שבאבר שבו חטא בו יעשה מצות ואין זה רק תיקון לעבירה הקודמת מדה כנגד מדה אבל הוא גם תיקון נפשו בפרט כי כ"א נברא לתיקון איזה דבר פרטי אשר בו נתייחדה נפשו בפרט ואין לה חבר ועל כזה א' (גיטין מג.) אין אדם עומד על ד"ת אא"כ נכשל שע"י המכשלה הוא מבין שלכך נוצר לתקן אותו דבר.

Each person knows that in precisely that area in which his inclination attacks him greatly, he becomes a prepared vessel in precisely those matters to be clean and purified. And in matters in which he sins greatly, he should know he is becoming a prepared vessel to be, precisely in that matter in which he sins, clean and pure of heart. Therefore, Chazal writes (Vayikra Rabbah 21) that in that limb in which a sin has been

committed, there is also a mitzvah to be done in it. This Mitzva is not only to effect a rectification to the specific sin which was previously committed, measure for measure, but rather to effect a rectification of the particular soul [of the sinner], for each person is created to repair some matter which is found specifically in his own unique soul, which is not found in another's soul... And on this, it was said (Gittin 43a) "A person doesn't stand with his Torah unless he has stumbled in it", meaning that through his stumbling, he understands that he was specifically created to rectify that particular matter...

(18) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 181

כל אדם יש לו חמדה מיוחדת ובאותו דבר שחמדתו ותאותו גוברת ביותר בדבר זה עצמו הוא כלי מוכן לקבל ברכת ה' אם ישוב אל ה' בכל לבו היינו להכיר שחמדה זו הנטועה בו מהש"י הוא.

Every person has a particular desire, and the matter in which his desire and lust is exceedingly strong will itself be the tool which is prepared to accept Hashem's blessing if he turns to Hashem will all his heart, which entails recognizing that this desire was implanted in him by Hashem.

SIN IS THE WILL OF HASHEM!

(19) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 242

כאשר מתגבר באהבת הש"י וכן הש"י לעומתו. מכיר כי גם כל מעשינו פעלת הכל לטובתינו וממך הכל כי לעולם לא זזה אהבתך מעמנו וגם כי אלך וגו' כי אתה עמדי גם בעת עשיית הרע וא"כ בודאי אינו אלא טוב ובגדר עת לעשות לה' הפרו וכמ"ש בשבת (פ"ט): שאם הם כשנים הסדורות מששת ימי בראשית פי' בסדר שסידר הבורא ית' בתחילת היצירה בחכמתו שיהי' כך ממילא כשלג ילבינו שיהיו כזכיות מאחר שכך הי' אמיתות רצון הש"י שזכיות היינו רק עשיית רצון הש"י האמיתי.

When a person is overcome with love of G-d...he will recognize that all of our actions are divinely ordained for our good and that everything is from G-d, whose love for us is eternal. And therefore, even as I walk through the valley of the shadow of death (Psalms 23:4) I will not fear evil because You (G-d) are with me, even in the moment when I do evil. Therefore [the seemingly evil] is certainly good, and within the domain of "There is a time when doing something for a G-dly purpose involves a violation of the Torah" (Psalms 119:126). As the sages taught in the Talmud (Shabbat 89b), "If one's sins are like the years which have been preordained from the six days of creation, they will become white as snow"—this means that since one's sins are part of the order that the Creator ordained from the time of creation in His wisdom, then certainly they will become white as snow and turn into merits [as per Yoma 86b], since such [= the sin] was the true will of G-d.

(20) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 179

בכל דרכיך דעהו מפורש בשוה"ט (מזמור קמד) דהיינו שידע בכל דבר שלא הוא הפועל כלל רק הש"י... היינו שהקב"ה שוכן בתוך בני ישראל והוא חד עם כנס"י ואין הם דבר נבדל ממנו כלל. ורז"ל אמרו בברכות (סג). אפי' לדבר עבירה היינו שבלכתו לעבירה אם ישים אל לבו דכחו זה ללכת להמרות רצון הש"י גם הוא מהש"י כי בלתו מאין לו שום כח כלל. עי"ז יחלש כח היצר... וכשמקיים דעהו אז נקרא הכל דרך שהוא דרך המלך. אבל גם אורחותיך שכבר עברת והטית מן הצד וחזן מדרך הראוי אם עכשיו מקיים דעהו ידע שגם זה הי' מהש"י וא"כ הוא מיושר:

“Know Him in all of His ways” is explained in Midrash Socher Tov to mean that he should know that in all matters, he is not the actor at all. Rather, it is Hashem... This means that Hashem dwells among Bnei Yisrael and is one with the Congregation of Israel, and they are not separate from Him at all. Chazal said in Berachot 63a, “even to a matter of sin,” which means that when a person is going to a sin, if he realizes that his ability to go and rebel against the will of Hashem is also from Hashem (as without Him, how would he have any strength at all?), by this means the strength of his *yetzer* will be weakened... When you fulfill [the imperative to] “know Him,” everything will be called “a road,” meaning “the road of the King.” However, even “your paths” which you traversed and deviated to the side, away from the road that was proper, if he now fulfills “know Him,” he will know that even this was from Hashem, and therefore must be straight.

(21) RAV TZADOK HA-KOHEN OF LUBLIN, TZIDKAT HATZADDIK 128

כשאדם עושה עבירה כענין עת לעשות וגו' ובכל דרכיך וגו' מ"מ צריך כפרה על העבירה שעשה

When a person commits a sin, even in the manner of “it is a time to act for Hashem...” or “know Him in all your ways...” nevertheless, he needs atonement for the sin he did.

The Rav (Vision and Leadership, Yemei Zikaron) contrasts Yehuda vs. Yosef

Sanhedrin 101a – application to R' Eliezer

Emunot v'De'ot 5 – always possible not to sin

ט - סי יצחק - אגרות ומכתבים - סי ט – You get punished for sins, even ones which were beyond your control, because you should do Teshuva for all of them.

Asher Nasi Yecheta

Nedarim 39b + Ran – Teshuva precedes world, because it's necessary

Orchot Tzaddikim Teshuva

Yalkut Shimoni Yechezkel 18:20 – Hashem invented Teshuva

Further Reading:

https://www.midreshetmoriah.org/torah/view.asp?id=916&fbclid=IwAR2N6nswcfMrcGx26BTasAGnxyz_T6xGynkPBBssYmoFw7KJt117yujimoc

<https://www.torahmusings.com/2017/10/four-died-advice-snake/>

<https://www.herzog.ac.il/vtc/0053316.html?fbclid=IwAR2-fu9zFOZWpQ5Rs7eB5kpNfvkaPs32ghcH0NFtAE17Xxxt1eI08NyWG4> – You can be made to sin, as David and Yehuda were